
Karneval

Jan B. Hurych

OBSAH
<ul style="list-style-type: none">
• 1. Karneval
• 2. Závídím bohům
• 3. Obraz ve skle
• 4. Romance o písničce
• 5. Křivoklát
• 6. Přání
• 7. Hansen
• 8. Když lásku ztratila's
• 9. Sudičky
• 10. Břehy, které opouštíš

Básně i ilustrace jsou od autora.

Copyright Jan B. Hurych. Kopírování tohoto materiálu není dovoleno. Pro přetisk, publikování nebo jinou reprodukci, ať už vcelku nebo jen zčásti, je třeba nejdříve získat svolení autora. Všechna jména osob a institucí jsou fiktivní vyjma tam, kde je vyloženě stanoveno jinak.

BOL-37-10, rev. 01

**POKUD SE VÁM TATO KNIHA LÍBILA, NAVŠTIVTE "KNIHY OFF LINE",
ke stažení zdarma, pro PC i te ky: <http://hurontaria.baf.cz/KNIHY/>**

KARNEVAL

*Je plesů čas. Uprostřed masek shonu
já opuštěn tu sedím na balkonu
a hledím kalným zrakem do noci.*

*Náhle jak zázrakem se octnu v maškar středu,
po každé straně s jednou z nich se vedu.
Ne, před tím smíchem nelze utéci.*

*Ti neznámí mi vzali lhostejnost
a já sám nedovedu nikdy říci dost -
pro dnešní chvíli chci být veselý.*

*Namísto masky si svůj smutek nasadím,
jak k dobré básni nezdařený rým.
Teď nikdo by mne nepoznal.*

*Ta dobrá nálada však u srdce mě hřeje
a někde uvnitř se má duše směje,
jak si to žádá karneval.*

ZÁVIDÍM BOHŮM

Závidím bohům. Oni všechno mohou:

*hned milovat, hned nenávidět též,
hned pravdu říkat, hned zas lež
a veselit se, truchlit v okamžiku.
Dnešek pro ně jen novým zítřkem je
a zítřek to, co pro ně bude včera.*

*Je obdivují, jindy nenávidí -
vždyť oni viděli, co člověk neuvidí
a obšťastniti mohou náhodou
tu toho, jindy onoho.
Vždyť k štěstí stačí často nemnoho.*

*A vládci jsou
nad životem i smrtí, nad časem,
i nad osudem lidí pravdu ctících
i nad rozumem pravdu hledajících.
Jen oni mohou pravdu pochopit.*

*Ač jinak hloupí, oni všechno znají
a s člověkem jak s míčem jen si hrají
a lehce zapomenout dovedou,
co člověk často těžce v srdci nese,
když osamělý kráčí noční tmou.*

*Já závidím - však nechci bohem být.
Mě aspoň jednou čeká věčný klid,
až zestárne mi život člověka.
Oni však marně skryjí slzy do dlaní,
až jednou - napoprvé - padnou uštvání.*

OBRAZ VE SKLE

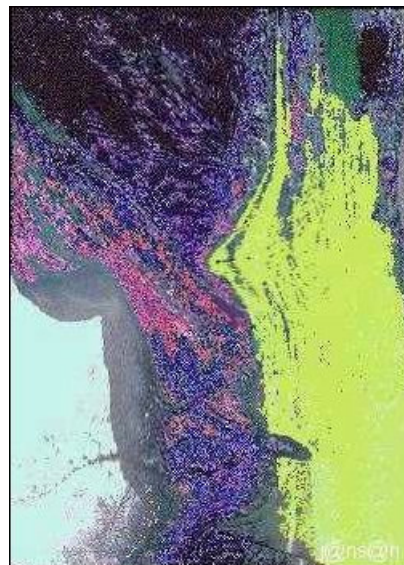
*Ve skle jsem viděl její podobu
a dojat hleděl jsem, jak by se zázrak stal.
Jak bleskem zasažen já k obrazu jsem vzplál
hned láskou bez konce, láskou až do hrobu.*

*A že se mojí lásce nebránila ani,
já pozvolna jsem hladil její bílé tváře,
a poklek' jsem jak u oltáře,
přislubujíc jí věčné milování.*

*Odvážně objal jsem ji také kolem pasu,
když tvář mi zahalily její černé vlasy
a zcela bezmocen v zajetí její krásy,
já odepřel jsem podříditi se času.*

*Však všemocný je osud - poznal jsem to brzy:
mou lásku bez lítosti svým dechem mi svál
a jak jsem beznadějně zaplakal,
z té krásy průzračné jen na skle zbyly slzy.*

*Zapadající slunce jiskrami v nich hrálo,
jak tisíc ohýnků, jež z požáru tu zbylo
a do krve ty slzy zabarvilo.
Tak pochopil jsem, že se mi vše zdálo.*

ROMANCE O PÍSNIČCE

*Zavřeli písničku, zavřeli za vrata,
protože byla nějak moc hubatá.
Lidé ji zpívali, zpívali do noci,
zpívali svobodní, zpívali otroci.*

*A když si ji už celé císařství zpívalo,
nedivme se, že to císaře našťvalo.
Zavřeli ji tedy do hradního žaláře,
že prý svými slovy uráží císaře.*

*Zavřeli písničku, zavřeli do želez.
Stačí prý křepelka, co zpívá "pět peněz".
Nebude už nutno zpěváky zavírat:
není-li písnička, nebude co zpívat!*

*Zatímco písnička sedí ve vězení,
neskončí tím ovšem to její trápení.
Žalářník také ještě se přičiní:
nebohé písničce násilí učiní.*

*Po nějakém čase pak v žaláři porodí,
tři malé dcerušky se jí tam narodí.
Písnička s radostí hledí na dětičky:
mají se k světu ty uřvané písničky.*

*Brečí tam holčičky od rána do šera.
Naštve se žalářník a jednou zvečera
ze vzteku vyhodí děvčátka za vrata -
děvčátka po matce, děvčátka hubatá.*

*Naštěstí jde kolem ponocný Zajíček,
ujme se z lítosti maličkých písniček.
Protože rostou pak rychlejc než z vody
na mládence brzo uplatní své svody.*

*Než se kdo naděje, batolí se světem
na tisíc písniček a ty zase svým dětem
předají pak nápěv od jejich babičky,
co sedí v žaláři, babičky-písničky.*

*Lidé se radují, zpívají vesele,
ráno i večer, když lezou do postele,
neb když se písničky začínaj' ozývat,
i toho císaře dokážou uzpívat.*

KŘIVOKLÁT

*Jel tichou dubinou - jen stín ho provázel,
a v předtuše té neblahé své zvěsti
k svěšené hlavě sevřené tisk pěsti,
jako by vzpomínku na něho vzkřísit chtěl;*

*na něho, na krále, či spíše na přítele,
na vrásky nad obočím, vlasy kadeřavé,
na jeho prchlivost i drobné žerty hravé,
na prvních lásek verše nesmělé,*

*na marné slzy zbožné Žofie
i na Johannu, oběť jeho vášně,
to trucovité dítě, které nebral vážně,
ač tvrdit nepřestal jí, že ji miluje...*

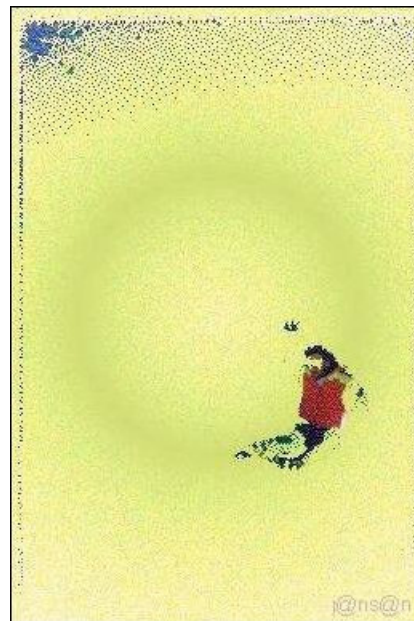
*Na jejich toulky v městě pode hradem,
kam tajně vycházeli na výpravy spolu,
kde dobré známé měli u dubových stolů,
i na ty chvíle zlé, kdy opouštěli zadem*

*měšťanky počestné před bohem ve vsí chvále;
na Jana z Jenštejna, na Jana z Nepomuku,
na kterém ukázat chtěl trestající ruku.
Vzpomínky zalétnou pak o rok, o dva dále:*

*na vzpouru vzpomíná, Prokopa markrabího,
jejž zajal zrádně Zikmund na Bezdězu,
ta šelma ryšavá, puštěná se řetězu.
Na tichou pohodu večera vánočního,*

*na Dekret posvátný, jenž vydal v Kutné Hoře,
na Mistra Jana, co znal pravdu hlásit
a jehož přese všecko nedovedl spasit,
když za svou pravdu na hranici hořel...*

*Na bílé víno mělnické, to lehce blýskavé,
jímž na zdraví připili o posledním honu
nad padlým jelenem. Rty rozevřou se v stonu
a tiše zašeptají: Sbohem, Václave...*

<5>

PŘÁNÍ

*Když jsem se s Tebou loučil oné noci,
já bál jsem se, že víc tě nespatřím,
že nebudu mít nad bolestí moci
a ztratím to, co bylo mi kdys' vším,*

*však v srdci budu mít jak v památníku rudém
navěky ukryt smutných retů nach,
ač vzdálení, že stále spolu půjdem'
a každé noci uvidím Tě v snách.*

*A naše láska, prosluněné nebe,
přes deště nesnází a hromy špatných nálad
zas navždy spojí mne a spojí tebe
a zase budeš z mojí ruky hádat,*

*co dobré čeká mě, co dá nám týden příští,
kam spolu půjdem', až zas jaro bude,
zda moje láska ze srdce mi prýští
či klamu-li tě někdy - nebo všude . . .*

*A já pak budu počítat tvé vlasy,
až zase položíš mi hlavu na kabát
a konejšit tě budu, že ted' jenom má jsi,
že už jsi velká, že se nesmíš bát;*

*že šťastnou zase uvidím tě plakat
a dovolíš mi slíbat tvoje slzy,
až noční stín nás večer bude lákat
a ráno loučit budeš se: "Přijď brzy!" . . .*

*Co všecko namlouval jsem si v té chvíli,
když naposledy jsme si v oči pohleděli!
Ted' už vím, cos' mi říci neuměla:
že jsi tu naši lásku někde zapomněla . . .*

HANSEN

*Noc, bouře, vítr, sníh a zášť
dnes provázejí saně Hansenovy.
Do tmavé noci vlaje černý plášť,
bílý sníh bílé vousy starochovy*

*ted' zlehka pokrývá a pomalu v nich taje.
A bouře děsivá mrazivou skočnou hraje,
sténavou píseň k tomu vítr zpívá.
Z vyhaslých očních důlků smrt se do tmy dívá.*

*Tak černým bičem černá nenávist
rychleji větru žene šestispřeží,
zamilována v těžkých sanic hvizd,
skřípajíc zuby podle nich ted' běží.*

*Pak výsměch bouře v d'ábelský se mění.
Od fjordu zaznívá ted' tiché vyzvánění
a jak hlas zvonu v dálce se zas ztrácí,
s rachotem hromu strom se v cestu kácí.*

*Však nezastaví muže výstraha ta boží,
on bez váhání zastaví své saně,
oběma rukama kmen rázem s cesty složí
a znovu zase dál se žene odhodlaně.*

*Těžkým svým bičem nad hlavou ted' mává
a černá stopa krvavou se stává.
Psi cení tesáky a hrozivě už vrčí.
Tu náhle v černé tmě se zjeví smečka vlčí.*

*Šíleným letem se ted' saně řítí dolů,
do pekla ženou se psi ve smrtelném strachu.
Za nimi po stopě uhání smečka trollů,
a víří oblaka sněhobílého prachu . . .*

*Už dávno ráno je, bouře se utišila
a kolem dokola jen záplava je bílá.
Tajemných duchů houf též někam zmizel pryč.
Jen v bílém sněhu zbyl tu černý bič.*

<7>

KDYŽ LÁSKU ZTRATILA'S

*Když lásku ztratila's a počítáš své slzy,
pochopit nemůžeš, v čem asi chyba byla.
Snad nalháváš si, že se vrátí brzy,
že se jen na chvíli ta láska vytratila.*

*Snad jenom smutná jsi a u srdce tě bolí,
když občas vzpomeneš na ony krásné chvíle,
snad srdce chtělo by, však rozum nedovolí,
vzdorovat nemůžeš té podmanivé síle,*

*kteřá se pýchou nazývá a hrdostí se jeví,
a oči zakrýváš, abys už neviděla,
jak láska umírá a předstíráš, že neví
a nevidí tvé oči pro slzy, že už je konec zcela.*

*Lítost tě objímá, teď už ne ruce moje
a nepoložíš mi už hlavu na rameno.
Navečer prázdná bude náruč tvoje,
nebudeš v noci šeptat touhou moje jméno*

*a budeš proklínat, že jsi mi kdysi znala,
a všechnu vinu, co ji můžeš pozbýt,
mi budeš přičítat a lásku, cos' mi dala,
proměníš v nenávist a budeš ji chtít rozbít.*

*Ani můj obrázek na srdce nepoložíš -
už dávno spálila jsi moje fotky všude.
Však možná zvečera, až svoji hlavu složíš
na polštář postele, jež poloprázdná bude,*

*tvé oči zabloudí po stropě, po zrcadle
- na nočním stolku bude uklizeno -
a vedle, ve váze, budeš mít kytky zvadlé
a u té jedné z nich bude jen moje jméno . . .*

SUDIČKY

(Malé Aličce, když se narodila)

*Já uviděl tři sudičky,
jak nad tebou se sklání.
Ta jedna drží rolničky,
jež sňala s horských saní*

*a říká: "Jako o nocích
zvonily ony tichem,
též hlas tvůj ať je samý zpěv
a zvoní štěstím, smíchem!"*

*Ta druhá nese růží pár
a takto k tobě praví:
"Já krásu dám ti jako dar
a k tomu hodně zdraví."*

*Ta třetí nic však nenese
a zdá se rozpačitá.
Nad kolébkou pak sehne se
a do ucha ti špitá:*

*"Já do vínku ti děvče dám
jen lásku všemohoucí -
ať oběma pak vzplane vám,
ať máte srdce vroucí!"*

BŘEHY, KTERÉ OPOUŠTÍŠ

*Jak noc se s nocí setkala,
my oba již jsme byli z ní.
Jen plachta píseň zpívala,
píseň mých břehů, píseň loučení.*

*Nás oba v mládí dálka lákala,
vábivá dálka, modravá a šedá,
a vůně její v duši vnikala,
jak každému, kdo dobrodružství hledá.*

*My tisíckrát se znovu vraceli
k té věčné touze tajných útěků,
tisíckrát staré modly káceli,
tisíckrát braly nás zas do vleku.*

*Nakonec už jen malá víra zbyla,
že se nám splní vytoužený sen,
že jednou přece uprchnem', má milá -
jednou, jen jednou, jednou přece jen!*

